

Aan : AB-leden
Datum : 7 december 2020
Onderwerp : Inzameling incontinentie-
materiaal (en babyluiers)

Informatienotitie

Tijdens het AB van 4 juli 2019 is de businesscase voor de gescheiden inzameling van incontinentiemateriaal besproken. Het AB heeft besloten dat de inzameling van incontinentiemateriaal (en babyluiers) een taak is voor in het pluspakket. Elke individuele gemeenteraad kan zelf een besluit nemen of ze hier gebruik van willen maken of niet. Zij kunnen ervoor kiezen om deze kosten met hun inwoners te verrekenen als opslag van de afvalstoffenheffing.

Sinds het besluit van 4 juli 2019 hebben we door middel van diverse pilots nieuwe inzichten verworven, waardoor we de businesscase opnieuw tegen het licht moesten houden. De lessen die we hebben geleerd uit deze pilots nemen we dan ook mee, om opnieuw een voorstel te doen voor de gescheiden inzameling van incontinentiemateriaal (en babyluiers). Dit voorstel ligt voor tijdens het AB van 11 februari 2021. Na het besluit in februari vragen we om een spoedig besluit (uiterlijk 31 maart 2021) van alle individuele raden over de manier van verzamelen van incontinentiemateriaal (en babyluiers). We delen de belangrijkste informatie daarom nu al met het AB. Zo kunnen de gemeenten in de aanloop naar het AB-besluit in februari nu alvast het gesprek met hun college en raad voeren.

Scenario's

De gemeenten kunnen kiezen tussen twee verschillende systemen voor de gescheiden inzameling van het luiermateriaal of een combinatie hiervan. In totaal zijn er dus drie mogelijke scenario's:

1. Brengsysteem
2. Huis-aan-huis inzameling
3. Combinatie brengsysteem en huis-aan-huis inzameling

De systemen verschillen niet alleen in kosten en milieurendement, maar ook in de doelgroep die je bereikt. Hieronder staan de drie scenario's beschreven.

1. Brengsysteem

Wanneer gemeenten kiezen voor een brengsysteem plaatsen we semi-ondergrondse containers op centrale plekken. Gemeenten kunnen ervoor kiezen om in elke dorpskern tenminste één container te plaatsen of hierbij een aantal voorwaarden te hanteren (minimaal aantal inwoners, geografische ligging, etc.). Het advies is om de container bij andere brengvoorzieningen te plaatsen, zoals glasbakken of textielcontainers. We raden af om de containers nabij restafvalcontainers te plaatsen, om de kans op vervuiling te verkleinen. De semi-ondergrondse containers worden voorzien van toegangscontrole.

Om het materiaal in te leveren gebruiken inwoners speciale luierzakken. Deze worden verstrekt via diverse distributiepunten, zoals apotheken, drogisterijen en huisartsenpraktijken. Avri zorgt voor de voorradiging van deze punten.

Doelgroep

Bij het opzetten van een gescheiden inzameling door middel van een brengsysteem, is het logischer om ook de babyluiers mee te nemen. Hierdoor is het aanbod groter, waardoor efficiënter kan worden ingezameld en meer milieuwinst kan worden geboekt. We raden dan ook aan dit systeem in te zetten voor zowel inwoners met incontinentiemateriaal als inwoners met babyluiers.

Zowel inwoners met incontinentiemateriaal als inwoners met babyluiers kunnen kosteloos gebruik maken van de containers en lopen dus niet tegen hoge kosten aan. Inwoners met incontinentiemateriaal hoeven zich niet bij de gemeente aan te melden. Wel kunnen andere inwoners zien dat zij het materiaal naar de containers wegbrengen. Dit zou kunnen zorgen voor gene. Dit wordt deels opgevangen door

de containers naast de containers voor glas en textiel te plaatsen. Hierdoor is het minder opvallend dat zij naar de container lopen.

Milieuwinst

Vanaf het derde kwartaal van 2021 is het mogelijk om incontinentiemateriaal en babyluiers duurzaam te verwerken bij de ARN. De milieuwinst wordt bij deze inzamelsystematiek behaald voor zowel het incontinentiemateriaal als de babyluiers. Hiermee wordt de volledige milieuwinst behaald.

2. Huis-aan-huis inzameling

Inwoners met incontinentiemateriaal kunnen zich per brief of per mail aanmelden. Zij moeten hierbij bewijs leveren dat ze dit materiaal hebben in de vorm van een verklaring of verklaring van de verzekering. Indien de gemeente beoordeelt dat een inwoner inderdaad voor de regeling in aanmerking komt, geven zij dit door aan Avri. Avri zorgt ervoor dat de inwoner een speciale container ontvangt. Avri haalt deze container 1 keer in de 2 weken aan huis op.

Doelgroep

De huis-aan-huis inzameling biedt een hoge service voor (kwetsbare) inwoners met incontinentiemateriaal. In de pilot van de gemeente Neder-Betuwe was dit de doelgroep die zich kon aanmelden voor de huis-aan-huis inzameling. Het kan voor sommige inwoners met incontinentiemateriaal wel een drempel zijn dat ze zich moeten aanmelden bij de gemeente en een speciale container voor hun deur krijgen, vanwege gene. Voor de hele buurt of dorp is het daarmee zichtbaar dat zij incontinentiemateriaal hebben.

Inwoners met babyluiers blijven zitten met hogere kosten voor hun restafval. Gemeenten kunnen er daarom ook voor kiezen dat inwoners met babyluiers ook gebruik kunnen maken van de huis-aan-huis inzameling. Dit brengt wel meer administratie met zich mee

Milieuwinst

De milieuwinst wordt bij deze inzamelsystematiek alleen behaald voor het incontinentiemateriaal. De babyluiers belanden alsnog bij het restafval en worden verbrand. Hiermee wordt niet de volledige milieuwinst behaald.

3. Combinatie brengsysteem en huis-aan-huis inzameling

Gemeenten kunnen ook kiezen voor een combinatie van deze twee systemen. Inwoners kunnen incontinentiemateriaal en babyluiers dan wegbrengen naar de containers in de wijken. Kwetsbare inwoners met incontinentiemateriaal die dit materiaal niet weg kunnen brengen, maken dan gebruik van een huis-aan-huis inzameling. De twee inzamelsystemen bestaan dan naast elkaar. Dit betekent dat voor beide systemen inzamelmiddelen moeten worden aangeschaft en inzamelroutes moeten worden opgezet.

Overzicht

Inzamelsysteem	Doelgroep	Service	Milieu	Kosten
Brengsysteem met semi-ondergrondse containers met toegangscontrole	Inwoners met incontinentiemateriaal én babyluiers	Afval wegbrengen naar centraal punt in de wijk (gemiddeld 13 containers per gemeente)	Duurzame verwerking: gemiddeld 180 ton per jaar	Gemiddeld €5,85 per huishouden (laagste €3,50 – hoogste €7,40)
Huis-aan-huis inzameling met mini-containers	Met name geschikt voor inwoners met incontinentiemateriaal (gemiddeld 80 aanmeldingen per gemeente)	Container aan huis (hoog gemak)	Duurzame verwerking: gemiddeld 15 ton per jaar	Gemiddeld €3,20 per huishouden (laagste €1,70 – hoogste €4,85)
Combinatie	Inwoners met incontinentiemateriaal én babyluiers	Afval wegbrengen naar centraal punt in de wijk. Container aan huis voor kwetsbare doelgroep	Duurzame verwerking: gemiddeld 195 ton per jaar	Gemiddeld €9,05 per huishouden (laagste €5,75 – hoogste €12,25)

In bovenstaande tabel is een bandbreedte aangegeven voor de kosten voor elk systeem. De daadwerkelijke kosten berekenen we per gemeente. Individuele keuzes van de gemeenten bepalen hierbij de uiteindelijke kosten.